

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **J. A. i A. M.**

oskarżonych z art. 231 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 23 maja 2025 r.

wniosek obrońców oskarżonych o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie o sygn. akt II KK 1/25

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosek nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W związku z otrzymanym zawiadomieniem o składzie Sądu Najwyższego rozpoznającym sprawę m. in. oskarżonej J. A. o sygn. akt II KK 1/25, obrońca oskarżonej – adw. A. U. w dniu 24 stycznia 2025 r. (prezentata k. 39) skierował do Sądu Najwyższego wniosek z dnia 23 stycznia 2025 r. o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej przeciwko J. A. i in. oskarżonym o czyny z art. 231 § 1 k.k. i in. na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. (pkt 1), ewentualnie tj. na wypadek nieuwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego z pkt. 1 wniósł o stwierdzenie, że sędzia SN Ryszard Witkowski nie spełnia w niniejszej sprawie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziowskiej, przez wzgląd na okoliczności towarzyszące jego powołaniu jak i jego postępowanie po powołaniu,

mające wpływ na wynik niniejszej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących oskarżonej oraz charakteru tej sprawy, skutkujące koniecznością wyłączenia go od rozpoznania sprawy przeciwko oskarżonej J. A. i in. oskarżonym o czyny z art. 231 § 1 KK i in., zawisłej przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt II KK 1/25 na podstawie art. 29 § 5 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tj.: Dz.U. 2024 poz. 622 z późn. zm.) (pkt 2), a także przeprowadzenie dowodów z następujących dokumentów: wydruku artykułu: "Uniewinnił zastępcę Z. w sprawie dyscyplinarnej. Teraz może zarabiać więcej niż prezydent i premier razem wzięci" opublikowany w dniu 8 stycznia 2019 r. w portalu *wyborcza.pl* (dostęp z dnia 23 stycznia 2025 r.) - celem wykazania faktów: okoliczności towarzyszących powołaniu Ryszarda Witkowskiego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej (pkt 3 lit. a).

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie sędziego zamieszczonego w pkt. III uzasadnienia (s. 4-7) obrońca oskarżonej powołując się na wybrane (fragmenty) rozstrzygnięć Sądu Najwyższego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wskazane na karcie 41-41v. wskazał, że sędzia SN Ryszard Witkowski został powołany przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3), a okoliczność ta (w świetle powołanego orzecznictwa) czyni sama z siebie zadość przesłankom uzasadniającym konieczność uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od udziału w niniejszej sprawie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., ponieważ sąd, w skład którego wchodziłby ten sędzia, nie spełniałby kryteriów określonych w art. 6 ust. 1 Konwencji, skutkiem czego przeprowadzone przez ów sąd postępowanie byłoby obarczone wadą traktowaną na gruncie wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 (OSNKW 2020/2/7) jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Niezależnie od powyższego obrońca podniósł też, że sędzia SN Ryszard Witkowski, piastujący aktualnie stanowisko sędziego Izby Karnej Sądu Najwyższego, został pierwotnie powołany na stanowisko sędziego w Izbie

Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, która to Izba (zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w ww. uchwale) była organem powiązanym administracyjnie z Sądem Najwyższym, sama nie posiadając jednak statusu sądu, w rozumieniu konstytucyjnym. Nadto wskazał, że na taką ocenę statusu Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego pozwala również decyzja samego ustawodawcy, który ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 poz. 1259) zlikwidował tę izbę, decydując przy tym o możliwości wzruszenia wydanych przez nią prawomocnych orzeczeń. Ponadto zaznaczył, że podjęcie przez sędziego SN Ryszarda Witkowskiego czynności orzeczniczych w Izbie Karnej Sądu Najwyższego nastąpiło bez dochowania wymogów określonych w art. 179 Konstytucji RP (tj. bez przeprowadzenia procedury przewidzianej dla ubiegania się o stanowisko w sądzie), bowiem przejście osób orzekających w Izbie Dyscyplinarnej do pozostałych Izb Sądu Najwyższego (w tym - do Izby Karnej) nastąpiło dzięki regulacjom przyjętym przez większość parlamentarną w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 poz. 1259), mocą decyzji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. W ocenie obrońcy, taki sposób podjęcia przez sędziego SN Ryszarda Witkowskiego czynności orzeczniczych w Izbie Karnej Sądu Najwyższego również uzasadnia stwierdzenie o braku dochowania, w odniesieniu do jego osoby, instytucjonalnych i ustrojowych gwarancji zapewnienia bezstronności i niezawisłości sądu, ukonstytuowanego z jego udziałem w niniejszej sprawie. Końcowo nadmienił, że z uwagi na przywołane wyżej okoliczności sędziego SN Ryszard Witkowski został już kilkakrotnie wyłączony od udziału w sprawach zawisłych przed Sadem Najwyższym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 stycznia 2023 r., sygn. akt II KK 531/22, LEX nr 3477138, z dnia 18 grudnia 2024 r., sygn. akt III KK 147/24, LEX nr 3814271; z dnia 14 stycznia 2025 r., sygn. akt III KK 439/23, LEX nr 3816612) (k. 39-42). Dalsza część uzasadnienia zamieszczonego w pkt. IV lit. a i b (s. 7-13) dotyczyła wniosku z pkt. 2 o stwierdzenie braku spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z art. 29 § 5 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (k. 42-45), rozpoznanego zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej z dnia 18 lutego 2025 r., II KB 5/25 odrzucającym wniosek (odpis k. 90-91).

Jak wynika z treści pieczęci Kierownika Sekretariatu Wydziału II Izby Karnej SN zamieszczonej na karcie 80 akt sprawy, na podstawie zarządzenia Prezesa Izby Karnej z dnia 28 stycznia 2025 r., wniosek o wyłączenie sędziego został zarejestrowany w repertorium "KRI" pod numerem 783, a następnie przydzielony sędziemu sprawozdawcy.

W dniu 7 marca 2025 r. (prezentata k. 94) do Sądu Najwyższego wpłynął drugi wniosek o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania przedmiotowej sprawy złożony przez obrońcę oskarżonej A. M. – adw. A. P. na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 45 Konstytucji RP w zw. z art. 6 EKPCz i art. 47 KPP oraz art. 19 ust. 1 TUE, z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, w szczególności w aspekcie zewnętrznym (pkt I). Równocześnie obrońca wniosła o przeprowadzenie dowodu z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt I KK 352/22 na okoliczność wyłączenia sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt I KK 352/22 z powodu przyjęcia, że rozpoznanie sprawy z udziałem sędziego doprowadziłoby do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą (pkt II), przeprowadzenie dowodu z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt II KK 206/21 na okoliczność wyłączenia sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt II KK 206/21 z powodu przyjęcia, że rozpoznanie sprawy z udziałem sędziego doprowadziłoby do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą (pkt III), a także dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z publikacji medialnych, których wydruki obrońca załączył do wniosku (informując, że dowody te znajdują się pod wskazanymi we wniosku dziewięcioma linkami www), na okoliczność nazywania siebie samego żołnierzem, wydawania uzasadnień orzeczeń zgodnych z oczekiwaniami władzy wykonawczej, orzekania przez niego w sprawach pomimo zabezpieczeń wydanych przez Trybunał Sprawiedliwości UE,

obchodzenia przez niego zarządzeń Prezesa SN celem dostosowania się do oczekiwań władzy wykonawczej, panującego powszechnie przekonania o jego zależności od władzy wykonawczej, istnienia tego rodzaju okoliczności w tej sprawie jak wyznaczenie go do orzekania w stosunku do prof. Włodzimierza Wróbla, który jest jednym z sędziów niewygodnych dla władzy wykonawczej, doprowadzenia do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności w przypadku pozostawienia go do jej rozpoznania, zasadności wyłączenia sędziego, którego wniosek dotyczy i konieczności orzeczenia zgodnie z żądaniem (pkt IV).

W uzasadnieniu wniosku o wyłączenie sędziego obrońca oskarżonej we wstępnej jego części z powołaniem na wskazane w pkt. II i III *petitum* wniosku orzeczenia SN podała, że cyt.: „(...) sędzia Ryszard Witkowski jest sędzią zależnym i stronnictwem, powszechnie uważanym za sędziego, który został nieprawidłowo powołany do pełnienia urzędu, a nadto związanym z władzą wykonawczą, na co wskazuje wiele faktów, dostrzeżonych już uprzednio w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KK 206/21 oraz z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt I KK 352/22, w których to sędzia SSN Ryszard Witkowski został wyłączony od rozpoznania spraw z uwagi na fakt, że może być uznawany za sędziego zależnego”. Powołując się na załączone do wniosku publikacje medialne oraz akta osobowe wskazała na „problematykę funkcjonowania sędziego Ryszarda Witkowskiego w nielegalnej Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego”, przytaczając wypowiedzi sędziego, fragmenty artykułów opublikowanych w Gazecie Wyborczej, opatrując je własnym komentarzem, a także przywołując wybrane fragmenty orzeczeń TSUE (z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie C-718/21; z dnia 6 października 2021 r. w sprawie C-487/19) oraz Sądu Najwyższego (uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, OSNKW 2020, z. 2, poz. 7 z powołaniem na pogląd wyrażony w postanowieniach SN: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21; z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22; z dnia 15 listopada 2023 r., III KS 54/23, iż w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego). W dalszej części uzasadnienia wniosku wskazała, że

podtrzymuję całą argumentację przywołaną we wniosku o przeprowadzenie tzw. testu bezstronności, jednocześnie zwracając uwagę, że Europejski Trybunał Praw Człowieka wskazywał, że bezstronność oznacza brak tak uprzedzeń jak i stronniczości. Bacząc na fakt, że możliwość rozpoznawania sprawy przez sędziego SN Ryszarda Witkowskiego była już kwestionowana, a argumentacja i dowody na jej poparcie dotychczas przedstawiane zawierały negatywną ocenę jego osoby na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, obrońca uznała, iż cyt.: „klarownym jest, że sędzia, który ponownie konfrontuje się z krytyką, jest już do strony uprzedzony. Każdy przeciętny obywatel z pewnością przyjąłby taką optykę, a to już powoduje, że sędzia tenże nie może zostać uznany za bezstronnego, co też winno prowadzić do jego wyłączenia”. Konstatując podniosła, że sędzia SN Ryszard Witkowski nie może w sposób bezstronny i niezależny rozpoznać powierzonych mu spraw (k. 94-97; załączniki k. 98-142).

Z zarządzenia Przewodniczącego Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2025 r. (k. 94) wynika, że wniosek z dnia 7 marca 2025 r. o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od udziału w przedmiotowej sprawie kasacyjnej złożony przez obrońcę oskarżonej A. M. – adw. A. P. dołączono do sprawy KRI 783 do wspólnego rozpoznania.

Dodatkowe (ewentualne) wnioski ww. obrońców oskarżonych o zbadanie spełnienia przez sędziego SN Ryszarda Witkowskiego w niniejszej sprawie kasacyjnej wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i postępowaniu po powołaniu, zarządzeniami Prezesa Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2025 r. wydanymi kolejno w sprawie II KB 5/25 i w sprawie II KB 9/25 zostały odrzucone na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 6-9 i 24 uSN (odpisy k. 90-91 i k. 92-93).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski okazały się niezasadne i nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie należało przypomnieć, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego "[...] zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U2/20, który w myśl art. 190 ust. 1 Konstytucji RP ma moc powszechnie obowiązującą, uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej

oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I–4110–1/20, nie wiąże formalnie sędziów Sądu Najwyższego, natomiast zawarte w niej myśli mogą być wykorzystywane w praktyce orzeczniczej w granicach normalnych sposobów wykładni prawa" (tak, m. in., postanowienia SN z dnia 3 listopada 2021 r., sygn. IV KO 86/21 czy 28 lutego 2023 r., sygn. III KK 23/23, 7 grudnia 2023 r., sygn. I KK 162/23; 7 marca 2024 r., sygn. III KK 508/23).

Sąd Najwyższy nie podziela poglądu, jakoby za bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. można uznać okoliczności wskazane w powołanej powyżej uchwale. W tym zakresie wystarczające jest odesłanie do uzasadnień postanowień Sądu Najwyższego, w których w sposób znacznie szerszy przedstawiono argumentację przemawiającą za tym, że okoliczności, o których traktuje uchwała sygn. akt BSA I–4110–1/20 mogą być oceniane jedynie w pryzmacie tzw. względnych powodów odwoławczych, tj. z punktu widzenia regulacji określonej w art. 438 pkt 2 k.p.k. Innymi słowy potencjalne naruszenie standardu rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd w związku z powołaniem sędziego (w tym sędziego Sądu Najwyższego) przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) w konkretnej sprawie winno i może być rozpatrywane wyłącznie w kategoriach obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia (względna przyczyna odwoławcza), co zostało szczegółowo uzasadnione m. in. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2022 r., sygn. akt V KK 660/21 oraz z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt II KK 468/21.

Przechodząc zaś obecnie do oceny wniosków o wyłączenie sędziego SN Ryszarda Witkowskiego, złożonych przez obrońcę oskarżonej J. A. – adw. A. U. oraz obrońcę oskarżonej A. M. – adw. A. P., należy powiedzieć, co następuje. Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Chodzi tutaj o takie układy faktyczne, w których określone zachowanie sędziego (albo określona sytuacja, w której znajduje się dany sędzia) w prowadzonym przez niego postępowaniu bądź też w życiu prywatnym rodzi

obiektywnie uzasadnioną wątpliwość do jego bezstronności, bowiem rzutuje na określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozstrzygnięcia w danym postępowaniu (albo nawet ujawnia określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozpoznania).

Wykładnia art. 41 § 1 k.p.k. prowadzi do wniosku, że dyspozycja tego przepisu — wbrew temu, co się bez wskazania na jakiegokolwiek przekonywające argumenty przyjmuje w niektórych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. postanowienia z: 26 października 2022 r., sygn. V KK 413/20; 1 lutego 2023 r., sygn. V KK 413/20; 17 października 2023 r., sygn. IV KK 279/23; 7 grudnia 2023 r., sygn. IV KK 279/23; 20 lutego 2024 r., sygn. V KK 266/23; 4 kwietnia 2024 r., sygn. V KK 193/23 czy 20 maja 2024 r., sygn. III KK 168/24; niektóre z rozstrzygnięć Sądu Najwyższego poszły aż tak daleko, że w istocie w ogóle w sposób "materialny" nie nawiązywały do okoliczności stypizowanych w art. 41 § 1 k.p.k., np. postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2024 r., sygn. I KK 385/23, w którym całkowicie instrumentalnie i w oderwaniu od art. 41 § 1 k.p.k. przyjęto, że cyt.: "[j]edyną możliwością usunięcia uzasadnionych wątpliwości natury konwencyjnej i konstytucyjnej, jak również zapewnienia stronie postępowania składu Sądu Najwyższego, w którym nie uczestniczy sędzia, wobec którego w orzecznictwie Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka formułowane są rzeczowe, silnie uzasadnione zastrzeżenia odnoszące się do udziału w procedurze nominacyjnej niespełniającej wymogów obiektywizmu i niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej, było zatem uwzględnienie wniosku i wyłączenie Sędzi[ego] SN Adama Rocha od rozpoznania kasacji"; podobnie postanowienie SN z dnia 23 listopada 2022 r., sygn. III KK 339/22) upatrujących podstawę wyłączenia sędziów powołanych przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw w konstrukcji "braku instytucjonalnej bezstronności", a zatem na figurze prawnej nieznanej ustawie postępowania karnego — nie obejmuje tych sytuacji, w których wątpliwości podnoszone przez stronę nie mają charakteru ściśle wiążącego się z istotą sprawy, tj. gdy nie odnoszą się do konkretnych elementów sprawy (tj.

zaszłości natury faktycznej, przebiegu procesowego sprawy itp.), stanowiąc jedynie wypadkową krytycznej oceny przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań legislacyjnych czy podzielenia poglądu, że określone rozwiązania normatywne nie dają — w przekonaniu uczestnika postępowania — gwarancji bezstronnego rozpoznania sprawy.

Należy podzielić wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafne zapatrywanie, że w "regulacji z art. 41 § 1 k.p.k. chodzi o okoliczności natury faktycznej, względnie zdarzenia procesowe, które mogłyby uzasadniać wątpliwości co do obiektywnego rozstrzygnięcia sprawy przez konkretnego sędziego. Do okoliczności takich nie należą natomiast rozwiązania legislacyjne dotyczące ustroju sądownictwa" (postanowienie SN z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. II KK 7/23).

Trzeba także wskazać na to, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. P 22/19 (Dz.U. poz. 413) art. 41 § 1 k.p.k. w związku z art. 42 § 1 k.p.k. w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wniosku o wyłączenie sędziego opartego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. nie można osnuć na okoliczności nawiązującej do powołania sędziego w trybie, w którym jego kandydatura była opiniowana przez Krajową Radę Sądownictwa powołaną na zasadach określonych w art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Zatem kwestie ustrojowe (normatywne) związane z trybem powoływania sędziów (a mówiąc precyzyjniej: określone unormowania ustawowe regulujące ustrój wymiaru sprawiedliwości w zakresie szeroko rozumianego trybu i zasad powoływania sędziów), nie mogą stanowić podstawy wniosku o wyłączenie sędziego. Wnioski składane na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. mogą bowiem dotyczyć li tylko określonych kwestii faktycznych, nie zaś prawnych (prawno-ustrojowych). Szerzej zagadnienie to zostało rozwinięte m. in. w postanowieniu SN z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. IV KK 460/19, w którym wyrażono zasługujący na akceptację pogląd, że "prawo i obowiązek orzekania sędziego obejmuje każdą

kwestię natury prawnej i z powodu takiej kwestii, która byłaby przedmiotem orzekania, nie sposób skutecznie żądać wyłączenia sędziego. Przeciwnie stanowisko prowadzi *ad absurdum*, gdyż oczywiste jest, że przedmiotem określonego wniosku mogłaby być kwestia ustrojowa dotycząca każdego sędziego, niezależnie od czasu i trybu powołania. W takiej sytuacji [...] nie istniałby sąd, który mógłby kwestię tę skutecznie rozważyć i rozstrzygnąć. Z tego względu treścią art. 41 § 1 k.p.k. objęte są jedynie okoliczności natury faktycznej" (analogicznie: postanowienie SN z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. II KK 7/23).

Dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze wskazanych przez obrońcę oskarżonej A. M. – adw. A. P. postanowień Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt I KK 352/22, na okoliczność wyłączenia sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt I KK 352/22 i postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KK 206/21 na okoliczność wyłączenia sędziego SN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt II KK 206/21 jest bezprzedmiotowe w postępowaniu incydentalnym dotyczącym wyłączenia sędziego od udziału w sprawie: Sąd Najwyższy nie jest wszakże związany poglądami wyrażanymi w innych orzeczeniach (art. 8 § 1 k.p.k.), zaś dwa przywołane przez autorkę wniosku o wyłączenie postanowienia Sądu Najwyższego z 19 października 2022 r. i 1 grudnia 2022 r. nie należą do kategorii rozstrzygnięć, o których mowa w art. 8 § 2 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, wobec tego, że zarówno wniosek obrońcy oskarżonej J. A., jak i wniosek obrońcy oskarżonej A. M. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego został osnuty wyłącznie na krytyce ustrojowych rozwiązań prawnych dotyczących trybu powoływania sędziów przyjętych przez ustawodawcę (wniosek obrońcy oskarżonej A. M. dodatkowo na wysoce nieestosownej w piśmie profesjonalnego bądź co bądź uczestnika obrotu prawnego, niemerytorycznej krytyce sędziego Sądu Najwyższego objętego wnioskiem o wyłączenie), należało dojść do wniosku, że nie zasługują one na uwzględnienie. Dlatego też Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[r.g.]